

Comisia drepturile omului și relații interetnice

CORAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 124 din 06.04.2022)

În temeiul art.27 din Regulamentul Parlamentului, reieșind din atribuțiile și competența sa funcțională, Comisia drepturile omului și relații interetnice a examinat proiectul de lege nominalizat înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și expune următoarele.

Comisia drepturile omului și relații interetnice relevă faptul că în Republica Moldova, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege (*alin. (3) art. 1 al Constituției Republicii Moldova*).

În legislația Republicii Moldova găsim reglementări care – explicit sau implicit interzic hărțuirea la locul de muncă.

Astfel, Legea nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității la art.2 stabilește noțiunea de „**hărțuire** – orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege”, iar alin. (2) art. 7 prevede expres că acțiunea de hărțuire de către angajator se consideră discriminatorie.

Actualmente, Codul muncii la art.1 definește „**hărțuirea sexuală** reprezintă orice formă de comportament fizic, verbal sau nonverbal, de natură sexuală, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare.”

Art. 10 din Legea prenotată prevede expres că angajatorul are dreptul și este obligat „... să întreprindă măsuri de prevenire a hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum și măsuri de prevenire a persecutării pentru depunere în organul competent a plîngerilor privind discriminarea; ... să introducă în regulamentul intern al unității dispoziții privind interzicerea discriminărilor după oricare criteriu și a hărțuirii sexuale.”

Subsidiar, art. 199 al aceluiași act normativ statuează că „Regulamentul intern al unității trebuie să conțină prevederi cu referire la respectarea principiului nediscriminării, eliminarea hărțuirii sexuale și a oricărei forme de lezare a demnității în muncă.”

În opinia autorilor, analiza cadrului normativ relevă că acesta nu este unul complex și clar, ce ar reglementa un mecanism de protecție împotriva hărțuirii sexuale. Or, reglementarea fragmentară a prevederilor cu referire la hărțuirea sexuală în diferite acte normative creează confuzii atât pentru instituțiile investite cu atribuții de prevenire și investigare a actelor de hărțuire sexuală, cât și pentru victime în procesul de raportare a cazurilor.

Scopul primordial al proiectului de lege supus examinării este de a spori combaterea fenomenului de hărțuire sexuală la locul de muncă, prin amendarea mai multor acte normative cu prevederi legale suplimentare.

În iunie 2019, Conferința Internațională a Muncii a adoptat instrumentele internaționale inovatoare precum Convenția 190 (C190) și Recomandarea 206 (R206), care stabilesc standarde globale pentru crearea unui climat general de toleranță zero față de violență și hărțuire la locul de muncă. În acest sens, Republica Moldova a primit solicitarea de ratificare a instrumentelor internaționale, iar amendamentele propuse în inițiativa legislativă supusă examinării sunt în concordanță cu prevederile și recomandările acestora.

Prin proiectul de lege supus examinării se propune completarea cu prevederi în domeniul prevenirii și examinării/soluționării hărțuirii sexuale la locul de muncă următoarele acte normative:

Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003;

Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați nr. 5/2006;

Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;

Legea sindicatelor nr. 1129/2000;

Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr. 140/2001;

Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002;

Legea privind executorii judecătorești nr. 113/2010.

În Raportul de expertiză anticorupție Centrul Național Anticorupție concluzionează următoarele, *„urmare a examinării textului proiectului au fost identificate careva carențe în formularea și identificarea articolelor ce urmează a incorpora normele propuse în proiect, fapt ce contravine regulilor și principiilor de elaborare a proiectelor de acte normative stabilite de Legea nr. 100/2017, în speță, utilizarea constantă și uniformă a termenilor, precum și respectarea principiului integrării organice a normei în actul legislativ supus modificării.*

Prin urmare, în scopul prevenirii manifestărilor de corupție, se recomandă revizuirea proiectului prin prisma recomandărilor expuse în prezentul raport de expertiză.”

Comisiile permanente ale Parlamentului prin avizele sale s-au expus pe marginea proiectului de lege supus dezbaterilor propunându-l pentru examinare și adoptare în plenul Parlamentului.

Direcția generală juridică relevă că proiectul de lege menționat necesită a fi adus în corespundere cu cerințele legislației în vigoare, ținându-se cont de obiecțiile expuse în aviz.

Urmare discuțiilor pe marginea inițiativei legislative supra, reieșind din prevederile art. 22 alin.(2) lit.a) din Regulamentul Parlamentului, Comisia cu votul unanim al membrilor săi propune proiectul de lege pentru examinare în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului.

Grigore NOVAC,
Președintele Comisiei

